

Đã rong ruổi qua nhiều miền biên giới nhàn nhàn khi quay về Trà Cổ lòng chợt lổn lổn. Dã tâm của phóng viên Bắc cực cây nứa của Nam ngàn năm khóm cọt. Cha ông đã ngã xuống để rồi ngẩng lên ôm chặt biển nước Nam, thấy vẻ non ngời giờ thì ngẩng đầu đi giờ đây kẻ hèn nhất, luồn cúi đang rồi biến thiêng đất trời cho láng giềng tham lam.

Quang trường ng Hòa Bình ở thành phố Móng Cái

do người Trung Quốc làm chủ. (Hình: Thiên Thọ /Người Việt)

Mũi Sa Vĩ vốn là đất của Việt Nam, nhưng...

Tôi về thăm Trà Cổ vào nhàn ngày cuối tháng Bảy đầu tháng chạp, khi cửa ngõ của tôi chợt 'vỡ ngũ' n', đi giờ cho nhàn ngời con đất Việt đã chiếm đất và hy sinh trong các cuộc chiến tranh. Duy chỉ có vành đai biên giới phía Bắc này khối hàng không được thả. Ba mươi năm qua nhàn con người nếm xuồng trong nhàn cuộc chiến đấu và biến xâm lược Trung Quốc không được ghi nhận, nghĩa trang, trên bia mộ, trong sách sử và truyền thông của nước không được nhắc đến.

Có nhàn quá khổ bụi phôi bột kín và đi đờ phôi về cho lợi ích hiện tại, nhàn tởng lại số nhàn thào nào sau nhàn gì đang diễn ra. Có thể lâu lâu tôi về đây mà ngáy ngáy đêm lo, rồi nếm lo của tôi cũng về đi theo nhịp sóng hời hợt của thành, nhàn nhàn ngời dân miền biên giới thì đêm chàn yên giờ, nếm lo mất nước luôn thàn nhàn nhàn nhàn gì bụi hời phôi khóm cọt ghi tâm.

Đầu tiên mũi của Đông Sa Vĩ phóng tầm mắt về phía Đông Bắc có thể trông thấy cột mốc biên giới trên biển Việt-Trung, chỉ vài phút lái thuyền canô của lực lượng biên phòng phóng vút trên mặt sóng. Bên kia vùng biển của Trung Quốc, nhàn nhàn nhàn biển của tàu hiếm đi và nhàn nhàn công trình kiên cố trải dài trên rặng cửa vành đai biên giới. Trên mặt biển phía nam có thể thu gọn vào tầm mắt này vẻ nhàn nhàn nhàn ra xung đất, không ai khác chính người dân đã trải qua tranh,

Tổ mũi Sa Vĩ nhìn về Móng Cái: Trung Quốc làm chướng, Việt Nam làm thuê

Tác Giả: Phóng sác a Thiên Thá/Ngái Viát
Chúa Nhật, 02 Tháng 8 Năm 2009 21:58

phán kháng các váng dân Trung Quốc vi phạm chủ quyền, thá lái quáng thuác ná trên hái phán cáa ta, hút cát dác sông biên giới, xâm phạm rừng trồng cách tán dù lác láng biên phòng hai nác tuán tra 24/24.

Đình Trà Cá nám khiêm tốn so với nháng

công trình cáa ngái Trung Quốc. (Hình: Thiên Thá/Ngái Viát)

Một ông lão ở làng chài nhìn thái ván mà thát lên, “Danh nghĩa là đát cáa mình nháng Trung Quốc đã thuê trong 50 năm tái, không chá Trà Cá, Móng Cái, mà cá cái tánh Quảng Ninh này, tá cái sân golf, khách sạn, các khu trung tâm mua sắm, quáng trường, cho đán cái quán ăn vá hệ đáu có chá là ngái Trung Quốc. Sống trên đát Việt nháng ngái Việt chá là ká làm thuê lái phải tiêu dùng mái thá hàng hóa cáa Trung Quốc thì có đau không, có lo không?”

Mũi Sa Vĩ-Trà Cá ván là cáa ta nháng chuyán gì đang xảy ra nái đây?

Ngày trác, đáng tá mũi Sa Vĩ đáa đáu phía Đông cáa Tá quốc có thá chiêm ngáng đác vá đáp cáa bá bián Trà Cá cong và dài 17 cây sá đác mánh danh là thá máng nhát Việt Nam. Nháng bây giờ nhìn tá bác phù điêu Trà Cá chá là một bãi láy xác xách, bá bián bá bánát, rào kín bái các dá án cáa Trung Quốc, có cháng chá là hai cây đa do ông Trần Đác Láng (cáu chá tách nác) và Nguyán Tán Dũng (đáng kim thá táng) trồng, nó ám yáu trác gió bián Đông Bắc thái vào. Gần đó là bác phù điêu hình 3 ngán phi lao ghi câu thá “Tá Trà Cá đán ráng đáng đán Cà Mau ráng đác...” cáa nhà thá Tá Hộu mà nhiáu ý kiến cho ráng á trí này nên khác bài thá Nam Quốc Sán Hà, đó mái là khí phách cáa dân tác Việt Nam.

Bác nhác thay! Án ngá mũi Sa Vĩ ngày nay là sân golf 18 lá bánh tráng cáa Trung Quốc. Đá láy đát làm sân golf này, ngái ta đã cho di đái cá ngôi miáu thá thán hoàng làng, rái báng cá

Tỏi mũi Sa Vĩ nhìn về Móng Cái: Trung Quốc làm chướng, Việt Nam làm thuê

Tác Giả: Phóng sự của Thiên TháNgÉ Việt
Chúa Nhật, 02 Tháng 8 Năm 2009 21:58

Đường biên phòng nằm sát mép biển vào sâu trong bãi. Bao quanh sân golf là rừng phi lao cao kín, ngoài là dây kẽm gai che chắn mìn sập tòm tòm bên ngoài.

Vành đai biên giới Việt-Trung. (Hình: Thiên TháNgÉ Việt)

Sân golf án ngữ, khách sạn bao vây đã khiến làng chài Trà Cß thay đổi đi nhiều. Giờ đây làng chài đã hoang vắng, người phố đã trôi ra khơi, một số chuyển sang nghề nuôi thủy sản, chủ yếu là tôm thẻ khi sân golf hút khách sạn mọc lên. Năm mùa mưa cá tôm mìn năm mìn thốt, môi trường càng ô nhiễm, vì nước thải từ sân golf và khách sạn đổu đổu c tuồn thng ra biển, bà con đã phn ánh nhiều nghề chng c quan nào đng ra c u giúp. Có chẳng ch là biên b n k t lu n n c th i t sân golf qu c t Móng Cái đ t tiêu chu n và đ c S Khoa H c-Công Ngh Qu ng Ninh cho phép th i tr c ti p ra bi n. Cũng xin nói thêm, t V nh H Long đ n Trà C , t t c các khách s n l n ven bi n, h u h t có v n đ u t c a Trung Qu c, đ u đ c phép đ t ng n c th i đ tr c ti p ra bi n, c nh đó thì khách du l ch v n b i t m h n nhiên, v i ki u làm du l ch này thì quá vô nhân đ o v i m t k quan th gi i. Trong khi đó, phía Việt Nam đã cho phép phía Trung Quốc đ u t xây đ ng thêm m t s c s h t ng nh khách s n 5 sao, g n k t v i h o t đ ng c a sân golf đã có, b bi n Trà C đ ng và s ti p t c đ c quy ho ch và kêu g i nhà đ u t Trung Quốc vào khai thác. Ngh gì cha ông đ i, đã ph i đánh đ i b ng x ng máu đ g n gi th mà t i sao ng i ta l i n đ i x v i Sa Vĩ nh th ?!

Tỏi mũi Sa Vĩ theo con đường nghề a đ n mái đình Trà C , hai bên đường đã thay đổi nhiều, nhà cao tầng, khách sạn nhà tr m c lên nhiều, nghề v n th p thoáng nghề c già ng i vá l i trong nghề căn nhà p p bu n đ n cay m t. Trà C đã thay đổi i r t nhiều nghề ng ngôi đình Trà C là v n th g n 600 năm qua. N u đình Trà C là báu v t là c t m c kh ng đ nh ch quy n văn hóa c a Việt Nam t i vùng biên i này thì ng i dân Trà C s ng làm ng i n c Nam, có ch t v n “th ng ng i” làm ma n c Nam nh m t b o trong làng đã kh ng đ nh.

Tôi vào đình th p nhang r i cùng lữ tr xem bài chòi, nghề câu ca dao, nghề h i m o dài vang lên m i khi có chòi nào “t i” khi n tim tôi rung lên, nghề đôi m t ánh lên n c i, đó là th tình yêu thiêng liêng tôi tìm th y n i đây c a ng i Trà C ...

Thành phố Móng Cái ngày nay

Rồi Vào hè Long trong công nhân mua chiếu lát phớt, dĩa tính số đôn Móng Cái sau 4 giờ ngồi xe nhúng kẹt xe và đôn ng xủu khi n hành trình gian nan này kéo dài gần 6 tiếng. Đôn đôn ng này có lẽ không dành cho nhúng ngái yủu tim. Đôn đôn đôn Móng Cái đã xuúng cáp trám tráng do nhúng chiác xe container tái hàng tá Trung Quốc vá đã ngày đêm cày xủi con đôn ng này không tháng tiác. Con đôn ng đáu ván háp và nhiáu cua gát liên tác nhúng các các bác container xủu này cháng ai nháng ai, đua, vát hán cá trên phim hành đáng. Nguy hiám ránh nhúng dân 3 mián ván rá nhau về Móng Cái nhá tráy hái, ká không ruáng náng tha pháng lên đây làm cáu ván, ngái có ván lên đây đánh hàng đi buôn.

Xá biên ái này không phái là nái đá kiám tián nhá ngái ta nghĩ. Làm cáu ván hay đáng bán hàng thuê cho chá Trung Quốc cũng cháng đán gián chút nào. Đáng tián kiám đáng cáng ái đây là đáng tián má hôi và máu. Thá nhúng, ngái ta ván bá quá ra đây kiám tián, theo há dù vát vá thay vì á quá đái háng. Có ngái đá vá, đá cháng, có gia đình đát đáu nhau máng nhà thuê tám bá, rái cũng qua ngày. Ngái ta cháa có sá liáu tháng kê có bao nhiêu cáu ván á đát Móng Cái vái gán 10 cái chá và trung tâm mua sám này. Sáng mát ra đã tháy há khuân vác nhúng núi hàng hóa nhúng đán xiác. Chiáu vá cá nhà loay hoay vái miáng thát má ăn quát ba ngày ván còn, á máng cáng nhúng nhúng ván cày kháe nhúng trâu. Thá mà bán chá ngái Tàu nói vái tôi ráng chúng không thích máng lao đáng ngái Việt vì ngái Việt láng hán ngái cáa nó, nó chá cho tháy cái quáng tráng Hòa Bình gán cáa kháu đáng cá phía nó xây đáng vái tác đá nhanh chóng mát, lao đáng cáa nó làm viác cát lác mà chi phí lái tháp hán ngái Việt.

Đá vát vá hán cáu ván có lá là nhúng ngái bán hàng thuê cho chá ngái Tàu á chá Trung Tâm Móng Cái. Chá này chá háp tá 8 giờ sáng đán 12 giờ là đóng cáa vì chá ngái Tàu phái vá bên kia. Trung bình mái tháng tián láng cáa ngái bán hàng là mát triáu đán mát triáu hai, nhúng đòi hái phái biát tiáng Tàu, nhanh lá, vui vá, khôn khéo. Công viác tuy nhúng nháng nhúng ngái bán hàng thuê tháng kiám thêm mát công viác náa làm thêm vào buái chiáu náu muán tán tái á đát này.

Đêm xuúng, trên phố chá còn lái nhúng ngái bán hàng rong, du khách và ngái có tián, còn nhúng ngái lao đáng nghèo đã sáp cáa tráng sám đá sáng mai đáy sám đi công hàng trên láng. Chá đêm Móng Cái đông vui náo nhiát vái nhúng gian hàng quán áo, giày dép, hàng láu niám giá rá, cáng nhúng đó là khu á máng thác vái các món ăn kiáu Tàu, nào là rau muáng náng, nào là xì đáu và ngáp đáy tái sáng trên bàn ăn. Cũng thát lá, háu hát chá các quán ăn, nhà hàng á thành phố này đáu là ngái Tàu, còn phố cá là ngái Việt. á các quán nháu á chá đêm tháng táp trung thanh niên choai choai ngái Việt, ăn nháu no say, rái phóng xe bát máng không nón báo hiám, thánh thoáng chúng đáng lái đánh lán, đám chém, gái bán hoa giành khách cũng đáu đá khiáp rán.

Không thá không nhúng đán nhúng ngái Việt giàu có á máng đát này, nhìn nhúng chiác Mercedes, Audi, Lexus, BMW đái mái lát nhúng mác cái quán quanh thành phố cũng đá biát há ăn nên làm nhúng thá nào, biát thá mác lên nhúng nám, ngái ta đua nhau đáu tá quy hoách các khu biát thá ván. Nhúng á vùng biên ái này tián kiám đáng cá đá buôn hàng láu và buôn tián và tá tián mà ra đôi khi đi tù, ăn đán cũng do tián.

á các quán ăn, nhà hàng sang tráng thì càng váng bóng ngái Việt, náu có thì cũng là tay chá

Tôi, luôn cùng kề cùng các cô bé cháa quá hai mái. Các cô xinh cháng kém gì máy em “chân dài” Hà Thành, cũng thanh lách, cũng sành đáu, cũng điêu ngoa và giang há bác nhát. Trà Tàu và tái là nháng thá tháng trác trên bàn ăn, còn nác mám thì cháng bao giờ xuát hián nái đây, nó gán nhá bá xóa sá khái kháu vá cáa ngái Viát ở Móng Cái, ngay cái thá nác chám cáa món gái cuán khá ngon trong chá Móng Cái cũng đác ngái ta đác chá công phu tá nác muái đá thay nác mám. Trên bàn, khi ăn nháng cháng ở Tàu ăn-nói-nhìn luôn nháp nhàng khéo léo hán chá Viát, chác chác nháng cô gái Viát phác vá bàn đác mái các bia phái ván váo thát lái trác bàn tay sá mó cáa nháng gã đàn ông Tàu trong sá thá thánh thoáng tán tháng cáa chá nhà hàng ngái Tàu. Hát bàn này đán bàn khác, công viác báng bê thác ăn cáa nháng cô gái này đôi khi cũng lám tái nhác nháng phái luôn miáng cái tái chào hái báng đôi thá tiáng. Nháng ngày này viác mát đái gia ngái Viát khát tiáng giàu có và ăn chái ở xá Móng Cái bá công an bát đá thành đá tài trên bàn ăn. Rái tin nháng ngái buôn tián ngái Viát bá bát ở Đông Háng cũng gây ráng đáng giái đái tián. Nháng tin tác phián toái lái đác đáp qua, thay vào đó các chá làm ăn bàn tính viác sá chán lô nào trong khu tháng mái Móng Cái Plaza đán ráng cáa con trai ông Trán Đác Láng sáp khánh thành sau mát thái gian gián đán do kinh tá suy thoái. Có gì tát xáu ngái ta cá phái ra trên bàn ăn váa có bia hiáu váa có trà Tàu nghi ngút khói. Còn tôi, cháng ăn đác gì vì nhà hàng không có nác mám nháng lái dáy mùi tái sáng, cũng cháng quen uáng trà nóng thá là loay hoay tính tián bác ra phá tìm mát quán ăn còn gác Viát, dù nó nám hút trong con đáng nhá.

Sau chián tranh biên giới Tháng Hai năm 1979, thá trán Móng Cái bá tàn phá náng ná, mãi đán năm 1991, sau khi quan há Viát-Trung trá lái bình tháng thá sá trao đái buôn bán qua lái cáa kháu Bác Luân ngày càng tăng lên. Thành phá Móng Cái đác thành láp ngày 25 Tháng Chín năm 2008 trên cá sá toàn bá đán tích tá nhiên và dân sá cáa thá xã Móng Cái cũ.

Móng Cái cũng nhá nhiáu thành phá vùng giáp biên khác, nhiáu cáa hàng, trung tâm tháng mái, khách sán, khu vui chái giái trí đác đáu tá bái các công ty, táp đoàn lán cáa Trung Quốc. Mát trong 2 khu giái trí, kinh doanh lán nhát thành phá trá Móng Cái là cáa cáa công ty Háng Ván và công ty liên doanh Hái Ninh-Lái Lai. Nhá nhiáu nhà đáu tá Trung Quốc khác, 2 công ty này đác thuê đát 50 năm vái nhiáu loái hình kinh doanh nhá sáng bác, khách sán, sán nháy, đách vá, mua sám hàng hiáu (nhái), cáa hàng đá ăn Trung Quốc. Cuái tuán, khách du lách tá Trung Quốc, Hồngkong, Đài Loan đán Móng Cái nghá ngái rát đông, các nhà hàng, khách sán cho đán sân golf đáng nhá hoát đáng hát công suất. Tát cá tián đáu cháy vào túi chá Trung Quốc, cháng có thá gì cáa Viát Nam đác tiêu dùng, trá nháng ngái phác vá luôn là ngái Viát Nam biát hai thá tiáng.

Riêng vái Trung Tâm Tháng Mái Háng Ván hián nay đã bá phía Viát Nam đóng cáa, đình chá thi công và hoát đáng mà lý do thì bá bát kín. Đác biát đây là vá viác liên quan đán an ninh chính trị, trong thái gian thi công tái Trung Tâm Tháng Mái Háng Ván này phía Trung Quốc đã cho đào đáng hám thông qua biên giới, may mán là phía Viát Nam káp thái phát hián, cháng ai biát Trung Quốc đã đào đán đâu, Viát Nam xá lý làm sao vái cái đáng hám và nghĩ sao vá tình bán háu nghá Viát-Trung. Váy mà ngái ta ván không run tay ký quyát đánh cho phép các đá án cáa Trung Quốc đóng chiám các vá trí quan tráng cáa quác gia.